

Kázání: 259. Kdo poslouchá Boha?

Kázání

Kdo poslouchá Boha?

Kázání

Kdo poslouchá Boha?

1. čtení: Žalm 118, 14 - 29

14 Hospodin je síla má i moje píseň; stal se mou spásou.

15 Ze stanů spravedlivých zní plesání nad spásou. Hospodinova pravice koná mocné činy!

16 Hospodinova pravice se vyvýšila, Hospodinova pravice koná mocné činy!

17 Nezemřu, budu žít, budu vypravovat o Hospodinových činech.

18 Hospodin mě přísně trestal, ale nevydal mě smrti.

19 Brány spravedlnosti mi otevřete, vejdu jimi vzdávat chválu Hospodinu.
20 Toto je Hospodinova brána, skrze ni vcházejí spravedliví.
21 Tobě vzdávám chválu, žes mi odpověděl; stal ses mou spásou.

22 Kámen, jež zavrhl stavitelé, stal se kamenem úhelným.
23 Stalo se tak skrze Hospodina, tento div se udál před našimi zraky.
24 Toto je den, který učinil Hospodin, jásejme a radujme se z něho.
25 Prosím, Hospodine, pomoz! Prosím, Hospodine, dopřej zdaru!

26 Požehnaný, jenž přichází v Hospodinově jménu. Žehnáme vám z Hospodinova domu.
27 Hospodin je Bůh, dává nám světlo. Slavte svátek ratolestí, k rohům oltáře se ubírejte .
28 Ty jsi můj Bůh, tobě vzdávám chválu, vyvyšuji tě, můj Bože.
29 Chválu vzdejte Hospodinu, protože je dobrý, jeho milosrdenství je věčné!

2. čtení: Skutky 5, 27 – 42

27 Když je přivedli, postavili je před radu a velekněz je začal vyslýchat:
28 „Důrazně jsme vám zakázali učit o tom člověku, a vy jste tím svým učením naplnili celý Jeruzalém; a na nás byste chtěli svalit odpovědnost za jeho krev!“
29 Petr a apoštolové odpověděli: „Boha je třeba víc poslouchat než lidi.
30 Bůh našich otců vzkřísil Ježíše, kterého vy jste pověsili na kříž a zabili;
31 toho Bůh vyvýšil jako vůdce a spasitele a dal mu místo po své pravici, aby přinesl Izraeli pokání a odpuštění hříchů.

32 My jsme svědkové toho všeho a s námi Duch svatý, kterého Bůh dal těm, kdo ho poslouchají.“
33 Když to velekněží slyšeli, rozlítli se a chtěli apoštoly zabít.
34 Tu vstal ve veleradě farizeus jménem Gamaliel, učitel zákona, kterého si vážil všechen lid;
poručil, aby je na chvíli vyvedli ven,
35 a řekl: „Dobře si rozmyslete, Izraelci, co s těmi lidmi chcete udělat.

36 Před nedávnem povstal Theudas a tvrdil, že je Vyvolený; přidalo se k němu asi čtyři sta mužů.
Když byl zabit, byli všichni jeho stoupenci rozprášeni a nakonec z toho nebylo nic.
37 Po něm povstal ve dnech soupisu Judas Galilejský a strhl za sebou lid; také on zahynul a jeho stoupenci byli rozehnáni.
38 Proto vám teď radím: Nechte tyto lidi a propusťte je. Pochází-li tento záměr a toto dílo z lidí, rozpadne se samo;
39 pochází-li z Boha, nebudete moci ty lidi vyhubit – nechcete přece bojovat proti Bohu.“ Dali mu za pravdu;
40 zavolali apoštoly, poručili je zbičovat, zakázali jim mluvit ve jménu Ježíšovu a pak je propustili.

41 A oni odcházeli z velerady s radostnou myslí, že se jim dostalo té cti, aby nesli potupu pro jeho jméno.
42 Dále učili den co den v chrámě i po domech a hlásali evangelium, že Ježíš je Mesiáš.

Sestry a bratři, během týdne mezi velikonoční nedělí a dneškem se odehrálo spousta událostí. Mimo jiné také zemřel a byl pohřben papež František.

Zajímavé bylo sledovat titulky českých deníků, které celkem shodně k informaci o papežově skonu

přidávaly vždy pár slov o tom, čím se v myslích lidí zapsal.

Zde je několik příkladů: Zemřel papež František, díky kterému církev nastavila vlídnější tvář; odešel svatý otec míru a soucitu; který viděl sílu v laskavosti, víře, pokoře a porozumění; který nechtěl shlížet z trůnu; který zbořil mnohá tabu; symbol lidskosti, který šel příkladem; zastánce žen v církvi, který prý o funkci příliš nestál; který měl řadu nepřátel, hlavně mezi klérem.

Je skutečně s podivem kolik pozitivního hodnocení se zesnulému papežovi v českém prostředí dostalo. V národě, který má ve zvyku nenechat na církvích nit suchou, je to něco nevídaného. Navíc když u nás katoličtí hodnostáři často působí dojem Františkova pravého opaku.

Troufám si za nás protestanty vyslovit přesvědčení, že v jistém smyslu byl František i naším papežem. Ne sice po stránce instituční, organizační nebo snad teologické, ale po stránce – jak to jenom nazvat – po stránce svědecké.

Myslím tím jeho nepřehlédnutelnou inspiraci v evangeliích, v tom, co kázal a jak jednal Ježíš. Soudě podle toho, co František říkal a jak vystupoval mezi lidmi, byl v pravdě svědkem Kristovým.

S trochou nadsázky lze říct, že kdyby býval byl někdo takový v čele církve v době Husa nebo Luthera, nemuseli by se dnes křesťané dělit na katolíky a protestanty.

Jak známo, v historii ale žádné kdyby neplatí. Navíc se ani nedá říct, že se protestanti vždycky automaticky inspirovali na Kristu. I v našich kruzích se najdou lidé povýšení, zatuhlí a nesnášenliví.

František ostatně také nebyl bez chyb a omylů, stejně jako nikdo z nás. Nic to ovšem nemění na tom, že ve své osobě jedinečným způsobem světu ukázal, v čem spočívá podstata křesťanské víry: ne nabubřelá povýšenost a neustálé peskování druhých, ale skromnost a neličený zájem o ty, které společnost přehlíží nebo ponižuje.

Není divu, že měl zesnulý papež kvůli tomu řadu nepřátel, zejména mezi těmi, kteří dosud tahali za nitky moci a kteří v jeho počínání viděli ohrožení svého postavení.

Vlastně šlo o podobný konflikt, jaký se přihodil i v dnešním čtení. Z Lukášova vyprávění o počátcích církve máme dojem, že to byl tenkrát velký fofr. O Letnicích, padesát dní po Ježíšově ukřižování a vzkříšení, dostali učedníci z nebe záznam Ducha svatého a události nabraly švunk.

Lidé se houfně přidávali k novému společenství, kde platila jiná pravidla, než bylo běžné. V čem byl rozdíl? Především ten, kdo uvěřil v Krista, přestal být závislým na chrámové instituci.

Bez chrámu se tenkrát člověk takřikajíc nehnul. Odpuštění, rozhrěšení, ujištění, uzdravení, potěšení a spousta dalšího bylo k mání jen a pouze v rámci předepsaných obřadů v jeruzalémském chrámu.

Chrámová instituce byla dobře promazaným podnikatelským soukolím, které provozovala široká velekněžská rodina. Ježíš byl ukřižován právě proto, že se zavedenému chrámovému provozu postavil na odpor.

Kritizoval chrámovou mašinerii, která si z prominentního přístupu k Bohu udělala výnosný byznys, a citoval slova proroků o tom, že chrám má být každému přístupným místem modliteb, ne krvavé jatky ovládané násilníky.

První křesťanské společenství bylo pro lidi atraktivní mimo jiné právě proto, že se v souladu s Ježíšovým postojem stalo nezávislým na chrámovém provozu.

Všechno, co se v chrámových obřadech nabízelo, mohli totiž lidé najít v osobě Ježíše Krista, potažmo v samotném křesťanském společenství. Mezi Ježíšovými vyznavači se setkali s přijetím, odpuštěním i s projevy sounáležitosti, zde se mohli nově nadechnout, aniž by museli podstupovat předepsané chrámové rituály.

V Lukášově podání vyznívá první období křesťanské církve až poněkud idealisticky: „... po domech lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem, chválili Boha a byli všem lidem milí“ (Skutky 2,46-47).

Myslím, že jedno z největších nebezpečí, které na křesťany číhá, je pocit vlastní nezastupitelnosti. Nejhorší, co se nám může stát, je, že se budeme tvářit, jako bychom měli patent na spasení.

Jsou církve, které tvrdí, že nemůže být spasený nikdo, kdo není jejich členem a nedodržuje předepsané obřady. Jsou jiné církve, které zase trvají na tom, že nemůže být spasený nikdo, kdo nesdílí jejich výklad Bible.

Často bychom v pozadí takových tvrzení našli zjištěné pohnutky, povýšenou sebe prezentaci a nezřídka také snahu manipulovat s lidmi. Přijetí, odpuštění a zájem o ty, které společnost přehlíží nebo ponižuje, v takových církvích nebo sborech přicházejí obvykle zkrátka.

V dnešním příběhu si velekněží spolu s chrámovou radou nechali apoštoly předvést k výsledku: „Důrazně jsme vám zakázali učit o tom člověku (měli na mysli Ježíše), a vy jste tím svým učením naplnili celý Jeruzalém!“ Petr a apoštolové odpověděli stručně: „Boha je třeba poslouchat, ne lidi.“

Na to se velekněží rozlítili a chtěli apoštoly zabít. Bodejť ne. Věděli, že jestli tomuhle hnutí neučiní přítrž, mohou nakonec přijít o všechno, co je jim svaté: lidé přestanou považovat předepsané obřady za nezbytné, velekněžská prestiž se rozplyne a byznys s vírou přestane vynášet. Stejný scénář se v dějinách odehrál mnohokrát, Jan Hus a mnozí další by mohli vyprávět.

Zmínka o tom, že je třeba poslouchat Boha, a ne lidi, velekněze nadzvedla. Jak si někdo osobuje právo tvrdit, že oni Boha poslouchají, a my ne? O tom, kdo poslouchá Boha, přece rozhodujeme my, ne oni, nevzdělaní Galilejci!

Vlastně tuhle otázku řešíme dodnes. Kdo poslouchá Boha a kdo dá víc na lidi?

V zásadě existují opět dva možné způsoby, jak si na otázku odpovědět. Budťo za poslušnost Bohu považujeme především dodržování předepsaných pravidel, obřadů a rituálů, případně předepsaný výklad Písma, nebo za poslušnost Bohu považujeme způsob mluvení a jednání, který co nejlépe odpovídá tomu, jak mluvil a jednal Ježíš Kristus.

Apoštolové měli za to, že Bůh se nenachází v chrámovém provozu, ale ve společenství těch, kdo uvěřili v Krista. Právě tam, v docela obyčejném spolku lidí, kteří se navzájem přijímají takoví, jací jsou, a kteří si vzájemně pomáhají, je přítomný Boží Duch.

Právě tam se staví nový chrám, tentokrát ne z malty a kamenů, ale z konkrétních lidí, jak o tom barvitě píše apoštol Pavel na jiném místě.

Už to skoro vypadalo, že apoštolové přijdou o život, ale naštěstí se v rozhodující chvíli ujal slova jeden z významných členů rady Gamaliel. Doporučil přítomným velekněžím a radním, aby si to dobře rozmysleli, protože jestli je tohle hnutí lidského původu, dlouho nevydrží; jestli ale pochází z Boha, nic s tím nenadělají, bude se šířit dál.

Gamaliel byl farizeus a patřil k umírněné frakci. Nechtěl, aby se příslušníci vyvoleného národa, když

spolu zrovna nesouhlasí, vzájemně likvidovali. Evidentně mu šlo v danou chvíli o to zabránit krveprolití a velekněžskou radu nakonec přesvědčil.

Apoštolové dostali 39 ran koženými důtkami a s důrazným upozorněním, aby už nikde o Ježíšovi nemluvili, byli propuštěni. Samozřejmě, že hned jak se dostali ven, zákaz porušili, a v chrámě i po domech učili a hlásali evangelium, že Ježíš je Mesiáš.

Jinak řečeno, že v osobě Ježíše Krista se můžeme setkat s Bohem a nejsou k tomu potřeba velkolepé chrámy ani vznešené obřady.

Jedno ale přece jen potřeba je, a sice společenství lidí, kteří se k Ježíši hlásí. Věřit si jen tak sám pro sebe nedává moc smysl.

Bůh o sobě totiž dává vědět právě skrze lidi kolem nás, prostřednictvím nich nás přijímá takové, jací jsme, skrze ně nám odpouští, podpírá, otevírá nové obzory a vlévá novou naději. Tohle je vlastní smysl církve a její nenahraditelný úkol.

Bratr František a mnozí jiní za dlouhá staletí se o takový obraz křesťanství snažili. Díky Bohu za ně. Nyní je řada na nás.

PeČ

SPCH 27. 4. 2025

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté – Síť víry](#)